

אשדות

עלון אשדות יעקב איחוד

פתיח

הבחירות של אמש חידדו אצלי דבר מה: לאורך שנים, עשרות שנים, אני מצביע לאותה מפלגה, שפעם הקימה כאן מדינה וראשיה היו נחשבים בעיני לאנשים ישרי דרך ומצפון. מי מהם שמעך (והיו כאלה) היה חובש את כתלי בית האסורים ונעלם מן הבמה, אבל רוב פרנסיה נחשבו, בעיני לפחות, לישרי דרך ומצפון. בשנים האחרונות הלכה המפלגה והצטמקה בכוחה האלקטורלי. גם מסריה לא היו מחודדים כבעבר, אבל אני נותרתי נאמן כי האמנתי שמעבר לפינה ממתין לנו עולם טוב יותר ומנהיגים שקורצו מחומר של ראשי מדינה בפוטנציה. אבל היא המשיכה לאבד את קהל בוחריה ואולי את הצידוק לשמו היא קיימת.

ויש קבוצת כדורגל, לא מן האריות שבחבורה, שאני אוהד שלה, בערך מאז שנולדתי. היא אפילו זכתה פעם באליפות ופעמים בגביע. לפני שנים אחדות היא ירדה ליגה ומאז מתקשה לחזור. גם סגל השחקנים כבר לא מה שהיה, והיא מחליפה מאמנים חדשות לבקרים בכדי לא לרדת לליגה שלישית. ואני כבר מבין שאהדתי משכבר הימים לא תעזור לקבוצה עוד אך בכל זאת ממשיך בסטיכיה לא מובנת.

יתכן שתוצאות הבחירות הפעם יביאו אותי לפיכחון בשתי הגזרות, ולמרות שהתוך תוכי אני מתלבט ומתייסר אצטרך לעשות את ההפרדה המתבקשת כל כך. להתראות.

אבנרן

ארכיון אשדות יעקב איחוד

ניתוח התכנית של אשדות יעקב

י. אידלמן מחבר התכנית המקורית: "קבוצת גשר (דלהמיה) עלתה על אדמתה באשדות יעקב בסוף שנת 1933 וכללה 180 חבר ו-12 ילדים. נוער לא היה בה עוד. האדמה שעלו עליה השתרעה על פני 3200 דונם מהם כ-450 דונם בהשקאה. הקיבוץ הצטיין ברצונו לגדול, להתרחב ולהרבות פעלים.

בראשית צעדיהם נתנו המתיישבים את דעתם על צורת הישוב. ביחד עם המרצה אשר שימש להם מהנדס ויועץ תכני, חיפשו תכנית לישוב גדל שאיננו מוגבל במידותיו. שתי אפשרויות של תכנון הנקודה נראו להם אותה שעה.

א. תכנית הצופנת בחובה את אפשרויות ההרחבה והגידול בכח ואילו בפועל היא ערוכה לצרכי השעה.

ב. תכנית הנקבעת מראש במידות שעתידים להגיע אליה בהמשך הזמן.

בתכניתה של אשדות נקטו בדרך השניה. המתכננים תארו לעצמם את הישוב שאליו הם שואפים להגיע במטרה סופית ובמתכנתו ערכו את התכנית. אולם בה בשעה שתכננו תכניותיהם כבר התעוררו ספקות אצל רבים מהם אם בכלל יגיעו אי פעם לאותה מטרה. המציאות באה וטפחה על פניהם של הספקנים. הקיבוץ גדל פי כמה מששערו.

כיסוד שני לתיכון יש לזכור את השתייכות הקיבוץ לקיבוץ המאוחד – היינו, את הנכונות לגדול, לקליטת אנשים ולמשק מעורב ומגוון.

יסוד שלישי לתיכון הרי הם התנאים המיוחדים של עליית הקיבוץ הזה על האדמה. לא היו כאן הבנה ורצון משותף בין המתיישבים והמוסד המיישב (פיק"א). כדי שלא לעורר התנגדות מצד פיק"א הותאמה התכנית בצורתה החיצונית לקיבוץ ולמושב (כשם שנעשה בתכניות אחרות: אילת-השחר, כפר-גלעדי) או למושבה של פיק"א. ז"א לאפשרות של חלוקה ליחידות קרקע עם בית בודד למשפחת כל מתיישב. ועתה כמה הערות הסבר לגופה של התכנית.

ניתוח התכנית האדריכלית המקורית של אשדות יעקב – פרק ב'

בעלון הקודם (1585) הצגנו על פני שני עמודים שלמים שני שרטוטים של אשדות יעקב. אחד משנת 1933 מהתכנית האדריכלית המקורית של הישוב, והשני של "המצב הקיים" משנת 1942. המטרה היתה להנגיש לקורא שרטוטים אלה בקנה מידה רחב ככל האפשר כדי שההתמצאות בקטעי הטקסט באותו "ניתוח" תהיה מובנת ביתר קלות.

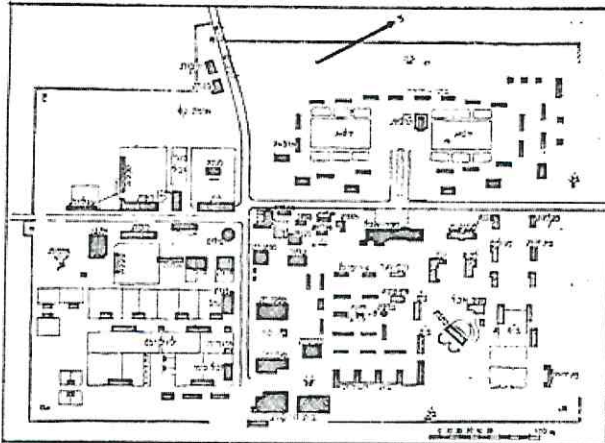
בעלון זה אנו מביאים את ניתוח התכנית המקורית משנת 1933 ובעלון הבא את השינויים שנעשו בשנת 1942 ביחס לתוכנית משנת 1933. הדברים המובאים רלוונטיים ביותר לתהליכים שאשדות עוברת בימים אלו כגון שיוך הדירות, חלוקת המגרשים, וחלוקת השטח למשק ומגורים.

תודה לאירית גל על הקלדת החומר.

שבת שלום,

שאול ינאי - ארכיון אשדות יעקב איחוד

ארכיון - המשך...

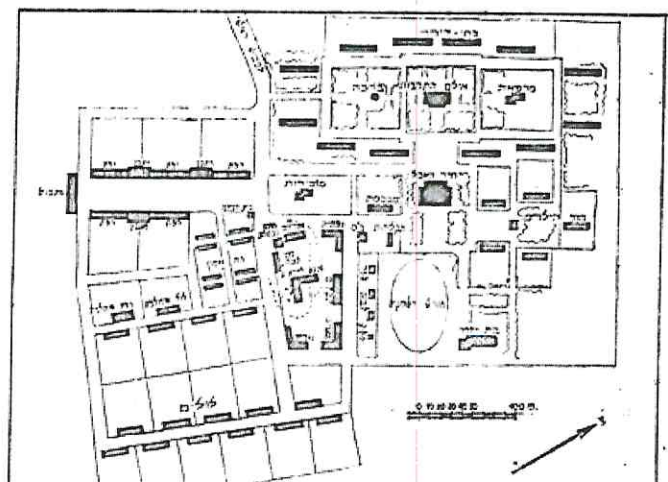
אשדות יעקב, תכנון תחילה, 1942.

אולם, למעשה נטתה מאד אשדות יעקב מתכניתה הראשונה. בעיקר חלו בה שינויים עקב הגידול הכמותי שחרג מכל מסגרת שקבעו לעצמם בונה. עקב הקצב המהיר והשוטף של אותו גידול ובמידה ניכרת גם בגלל מגרעות בתכנון שנתגלו במרוצת הזמן, ביחוד בתכנון ענפי המשק. החצר המשקית שתוכננה יחד עם בתי המלאכה, מוסך לתיקונים, אורווה, סככה לעגלות, מחסן תבואות וכו'. אין ספק כי שכונתה היתרה למגורים אינה רצויה. הרפת קרובה מדי לכניסה הראשית. המתבנים, מהם בין הרפתות ומהם בודדים. בתי האמון והלולים אינם במקומם ומאז נקבע מקומם בתכנית חלו שינויים ניכרים במושגינו על איתורם המתאים של הלולים לגבי כל הנקודה. וכן חלו שינויים בכיוון בניית הלולים. בתחילה סברו שהכיוון הנכון הוא הצפוני-מערבי עם נטיה קלה לצפון ואילו המדריכים במשק הלולים דרשו להעמיד את הלולים בכיוון מזרח בדיוק. נוסף לשינויים עקב המגרעות שנתגלו או דעות שנשתנו הרי עצם הגידול הכמותי יש בו כדי להסביר כמה וכמה שינויים שחלו בדמותה של הנקודה לגבי התכנית הראשונה והמספרים הבאים מאלפים.

נמצאים כיום (בשנת 1942) באשדות 420 חברים, 100 מעליית הנוער, 230 ילדים, מהם 70 בגיל של ביה"ס, 25 הורי חברים. נוסף לעוסקים במשק החקלאי עוד עוסקים 22 איש במלאכה, 22 בעבודות חוץ וכ-75 בחרושת.

אם כי אין הנקודה נמצאת במרכז אדמותיה מצבה נוח למדי, בהיותה במרכז השטחים המעובדים אינטנסיבית. הגישה מהכביש הראשי – נוחה. על נקלה יעמוד המתסכל בתכנית על חלוקתה ל-2 גושים נפרדים – האחד, החלק הצפוני, למשק, והדרומי – למגורים. הדרך הראשית היא המפרידה ביניהם. בתי הדיור סודרו תחילה מקבוצת בנינים הערוכה סביב כנר מרכזית בצורת אליפסה. הבתים תוכננו כבניינים בעלי שתי קומות בני 16 חדר כל אחד. לצרכי האישור ע"י המוסד המיישב הוגשה תכנית עם בתים בודדים למתיישבים – מסביב לבית-העם – במתכונת של תכנית טיפוסית של מושב.

בתכנית הראשונה של הקיבוץ נקבעו במרכז הדיור שטחים נרחבים של כרי דשא ובהם: בית תרבות, מרפאה ומגדל מים. התכנית הותאמה לשוב בן 200 משפחות ולא עלתה על דעתם של המתיישבים שבזמן מן הזמנים יעלה מספרם על גבול זה. בהתאם לכך תוכננו גם בתי הילדים: 5 בתי ילדים ומטבח ילדים, בית ספר מוקף שטחים ירוקים הקשורים אליו. אדמות משק לבית ספר, מגרש משחקים המשתרע על שטח די גדול וכו"ב.

אשדות יעקב, התכנית המקורית, 1933, תלשכה התכנית של הקבוץ המאוחד.

ארכיון - המשך...

שטח כל הקרקע שמעבדים כיום הוא 3600 ד' – ומהם רק 800 ד' שאינם בהשקאה. שטח הנטיעות כ- 400 ד', גן-ירק – 370 ד', מספוא 900 ד'.

ואשר לפרשת הבנייה, הרי נבנו תחילה בניינים של שתי קומות – חצי מאותם הבתים שתוכננו להכיל 16 חדר ונבנו מהם לפי שעה 8 בתים בלבד. כעבור זמן מה חלו שינויים נוספים הן במושגים, הן באפשרויות. בינתיים למדו גם מניסיונם של אחרים: בגבעת השלושה נבנו בניינים בני 16 חדר ונמצא עד מהרה שאינם נוחים ביותר.

הישוב גדל במהירות רבה וזקוקים היו לדירות רבות בזמן קצר. האמצעים היו מצומצמים. נתפסו לפתרון שנחשב אז לזול ביותר והקימו צריפים. העבירו צריפים ישנים ממשק גשר ומכיוון שחשבום לארעיים לא היססו לסדרם על מגרש המשחקים של ביה"ס. אבל הצריפים קיימים זה שנים ועוד תעבורנה שנים רבות עד שיחליפום. ואילו נתנו אז את דעתם על כך לא היו תופסים מגרש משחקים ואף אולי היו מעצבים דמות נאה יותר לשכונת הצריפים שאינה ארעית כל-כך כאשר האמינו בשעתם.

באותו זמן חיפשו גם פתרונות אחרים לבנייה זולה. נבנתה שכונה של בנייני חמרה – היא נבנתה בשנות המאורעות ושימשה עמדה חיצונית, לכן חוברה ע" חומת חמרה עם בניין בולט ששימש עמדת הגנה (7-1936).

בינתיים נתקבלה הדעה המעדיפה בתי דירה בני קומה אחת (כל בית בן 4 חדרים או 4 + חדר קטן) ומשנגשו להקמתם הופיע הצורך להתאים את התכניות לכך ויש בפתרון שנתקבל סופית מן הפשרה עם רעיון הכיכר הפנימית בצורת אליפסה כפי שאפשר לראות בתכנית.

התכנית מראה את עקבות החיפושים השונים אחרי הכיוון הנכון של הבניינים באותה סביבה (דגניה ב' נתנסתה בחמישה כיוונים שונים!). חיפושים אלה לא התבססו על מדידות מדויקות, אלא על ניסיונם או הרגשתם של אנשי המקום. בינתיים עמדו על השפעתה של ים כנרת על

רוחות עמה"י הגורמת לרוח קרירה הבאה מצפון. לעומת זאת נתברר שהרוח המערבית אינה רצויה ביותר כי היא חזקה מידי ואחרי שהיא עוברת את כל העמק והיא נדחסת בירידתה – היא גם חמה מאד. ובלילות אין כל רוח ממערב. וכן ראינו שהבתים אשר חזית חלונותיהם פונה לצפון, קירותיהם קולטים פחות חום מאשר הבתים הפונים למערב. ועוד כהנה נסיונות ומסקנות אשר השפיעו על קביעת כוונם של הבתים החדשים הנבנים מזמן לזמן. מקום הבתים נקבע מתוך כוונה להשלים את האליפסה שבתכנית האורגנית (ראה תכנית). בפרשת הגיטושים והחיפושים אחרי הכיוון מעניין בניין ביה"ס אשר הופנה תחילה לצפון-מערב ומשנבנה הבניין עמדו על כמה מגרעות איורור שבו. אולם טרם ברור גם היום אם הכיוון הוא שאינו בסדר או שמא תכנית הבניין אינה מתאימה.

שינויים מרחיקי לכת חלו בבתי הילדים. צורתם השתנתה מאד מהתכנית הראשונה – רק אחד מהם נבנה לפי התכנית המקורית. השאר נבנו כשחזיתיהם לצפון ולדרום. קבוצת הבניינים הכוללת את הבניין הפונה לצפון-מערב נראית כבלתי מסודרת בצורתה (ר' תכניות להתפתחות בתי הילדים וביה"ס בעתיד). בינתיים נערכה תכנית חדשה עבור חלק זה של הנקודה המוקדש לביה"ס ולבית הילדים.

לצרכי חדר-אכל הוקם צריף כמעט באותו המקום שלפי התכנית הראשונה עתיד לעמוד בו חדר האוכל הבנוי. הצריף קיים כל אותן השנים וכיום חושבים על בניין חדר-אוכל חדש, במקום שהוקצב לו בתכנית המקורית.

תחילה חשבו שעתידיים הבניינים להיות מוקמים בתוך הדשא, אולם משסודר הדשא ושימוש נראה לעין כל, נמצא שלא רצוי עוד לקלקלו ע"י העמדת בניינים במרכזו. אף זאת המרפאה של היום גדולה הרבה יותר מזו של התכנית המקורית. כן נמנו וגמרו שאין הדשא מתאים למרפאה. גם מגדל המים נבנה במקום אחר – מסיבות שקשה לבררם כיום. שני שטחי הדשא נשארו איפוא ללא בניינים. בינתיים החלו דיונים בדבר בית לתרבות והדבר גרם לויכוחים מרובים

ארכיון - המשך...

פה אי-שם הם רואים צורך בשינוי והרחבה. אולם הדין הוא עדיין בשלב של טיפול בצרכים שונים לסוגיהם ולמיניהם וטרם שלמה התכונה לעצם דמותה של כל הנקודה לעתיד. בינתיים הופכים בהגדלת בתי המגורים – ישנה תכנית להרחיב מערבה אולם היא נתקלת בכרם. החלו איפוא, בבנייה לצפון והרחבת בתי הילדים לצפון ולצפון-מזרח. לאחר דיונים מקיפים נקבעה תכנית עבור 500 ילד. כאמור לעיל מגלגלים בענף זה או אחר ומבהירים את המגרעות ומגבשים את דמויות הרצוי אולם לכלל מחשבה מגובשת ותכנית כללית טרם הגיעו".

יעקב אידלמן

מרכות ואפעה טובה אנה רש
עסימה קורס קצירות (קורס אצורה)
מרכות אנטאלי ודן – ההורים האמי
ואהאן וא'קו ארליק – הסמיט האמי
בהצחה אנה!

והוחלט סופית שיהיו בנייני התרבות בנויים ביתנים בודדים למטרות שונות וכולם יחד מהווים מערכת אחת של בתי תרבות.

בתי המלאכה נבנו באותו המקום שנקבע עבורם מראש. ומשגדל והתפתח היישוב ונעשה מגוון יותר, התפתח אזור בנייני השירות: מחסן בגדים, מתפרה, סנדלריה, (באותו המקום אשר בתכנית המקורית צריכה היתה להיות המזכירות) ואחרים.

החצר המשקית הועברה למקום חדש. נבנה סילו לאחסנת תבואות. הרפתות נבנו במקום המקורי – וגד זה מרבים לטעון היום. הדרך הראשית עוברת ע"י הרפתות ומכאן סכנה והפרעה כל הימים בזמן מחלת הבהמות.

במקום מתבן מחובר לרפתות נבנו מתבנים בודדים – להפחתת סכנתן של שריפות. כיום נבנו רפתות מפולגות לתפקידיהן המיוחדים (לעגלות וכו') ולא רפתות כלליות כאשר חשבו תחילה.

הלולים נבנו במקומם המסומן בתכנית המקורית. אולם מאז נתקבלו רעיונות חדשים על מבנה לולים. כמעט כל שלוש שנים חלו שנויים בדעות המקובלות על בנין לולים. הבניה באשדות משקפת כמה משנויים אלה.

החרושת – הרי זו נקודה שבה נעשתה טעות גסה. ראשית נבנה בית חרושת קטן לשימורים וריבות (אשד). אנשי המשק לא תארו לעצמם שבית חרושת זה עלול להתפתח. כיום ישנה מערכת שלמה של בנייני חרושת קרובה מדי לנקודה ולחלקי המגורים שבה. עוד בית חרושת גדול מהראשון, מחסנים, בניין לקופסאות ומסביב לבניינים הרבה אשפה ופסולת. כל התנועה לבנייני החרושת היא דרך הנקודה ובקרבת הרפתות. כאן דוגמא טיפוסית של התחלה קטנה אשר גדלה והפכה גורם מכריע.

משגדל הקיבוץ והגיע למידותיו הנוכחיות גברה ההכרה העצמית, רחב האופק, התגבר הבטחון ואנשי המקום דרוכים לקראת הבאות וממדי הישגיהם גדלו והם מרחיקים ראות והתחילו הופכים בתכניות לעתיד. אולם לכלל תכנית המקיפה את כל האלמנטים לא הגיעו עדיין. אי-

טורת רבות

אחרי החגים שמח ופנינו קדימה.

סוכות.

ערב החג הראשון, חגיגים ושמחים, קיבלנו יחד את חג הסוכות על דשא בית קרפ.

אשתף אתכם קצת על מאחורי הקלעים של הכנת החג: צוות החג מנה השנה רק את סער עידו שהתנדב להחליף את דודו פונדק (שעשה משך עשרות שנים את הטקס, פרי יצירתה של הדא אורן, ועל כך ראוי לכל שבח-א.ר.)

סער ואני פנינו בבקשה להצטרפות לצוות החשיבה והתכנון אולם לצערנו, לא היו מתנדבים. חילקנו בינינו את המשימות ופנינו באופן פרטי לכל מי שחשבנו שישמח לסייע ולתרום להצלחת הטקס וליצירת אווירה מגבשת ושמחה.

לשמחתנו, רבים מאלה שפנינו אליהם נענו בחיוב והסכימו להשתתף בחלקים כאלה ואחרים בטקס. סער ואני התקדמנו בהפקת החג מתוך רצון לשמור ולשמר את המסורת תוך עריכת שינויים והתאמות שנראו לנו נכונים.

לגבי המיקום – השנה, המיקום שבו נערך הטקס היה על דשא בית קרפ ולא על הבמה מול חדר האוכל, כי חשבנו שיהיה נכון ליהנות ממיקום מרכזי בין ההרחבה לקיבוץ, מקום פתוח ורחב, כשמאחורינו קיר הסוכה וצמוד אליו ניצב הקיר היפה של בית קרפ ששופץ.

הקדמנו את השעה כי חשבנו שקבלת החג לפני הארוחה תגרום ליותר אנשים להגיע. לקבל יחד את החג, וליהנות מאווירת חג שמחה, ועם אווירת החג השמחה ללכת הביתה לארוחת החג.

לגבי קישוט הסוכה – צורת הקישוטים היתה אחרת חשבנו שיהיה נכון לעשות ערב קודם, ערב שמוקדש כולו להכנת קישוטים עם ילדים ומבוגרים יחד. כמו כן בנינו את קיר הסוכה על הבמה כדי ליצור תחושת סוכה על הבמה עצמה.

בפועל, הסוכה שנבנתה על הבמה היתה יפה ומקושטת, ולטקס הגיעו כ-270 איש.

החג כשלעצמו, היה נעים ושמר על מסורתיותו.

שרה'לה שרון כהרגלה, יצרה אווירה נעימה ומשתפת וכל מי שהשתתף בין עם על הבמה ובין אם בקהל, נהנה מאוויר נעים ומאווירת חג נעימה מאד.

אולם יחד עם זאת - ועל אף שהטקס היה שמח ונעים, לתחושת האישית, מיקום הטקס על דשא בית קרפ, דשא ששטחו גדול מאד, יצר תחושה שאין הרבה אנשים ומשהו באווירה האינטימית של החג לתחושת התפספס.

לגבי כמות האנשים, דודו פונדק אמר לי שבשנים קודמות הגיעו כ-400 אנשים לטקס הזה, ולי לא ברור האם השעה היא זו שהשפיעה על כמות קטנה יותר של אנשים, או שאולי רבים לא היו בקיבוץ בערב החג, או אולי סיבות אחרות..

סגנונה האחר של הסוכה, (בניית קיר סוכה מקושט על הבמה עצמה), שהיה יפה ומרענן, נתמך ע"י אפרון ובאמת יצר נופך יפה על הבמה. אולם למחרת הטקס, האפרון חזר לעבודתו... בערב החלו לנשוב רוחות, ואנחנו חששנו לחוסר בטיחות מבחינת חוזק הקרשים והעובדה שילדים מסתובבים חופשי באזור. לכן פירקנו את הסוכה ולא השארנו אותה, כמתוכנן למהלך השבוע.

סער ואני כמובן נסיק מסקנות ונראה מה לשימור ומה לשיפור.

בהזדמנות זו רוצה להודות לכל מי שנרתם לסייע בחג הזה: בראש ובראשונה לסער עידו שלקח על עצמו את הובלת החג. חג משמעותי ומסורתי בו נשזרת החדשנות לצד המסורות היפות.

תודה ענקית לשרה'לה שרון שדואגת לאווירה הנעימה והשמחה. לקריינים שלנו נורית רז ואוראל פולק. לכוריאוגרפים: מייגן שילדס, אבלין יוסוב, ינון ערב, ואורן ברגר.

טורתבות - המשך...

ראו הוזהרנו !!!

איציק גל הרפתן הכי אולטימטיבי בעמק הירדן, מבקש לצנן מעט את השמחה לרגל פינוי מתחם הרפת-לול המיועד לבניה עתידית, ואומר את הדברים הבאים: "בשנות השישים של המאה הקודמת בנו ברפת הישנה שלנו (סמוך לבריכת השחיה) **יואב שרון** ויהודה לפיד (ליפקוביץ) שתי סככות לאיכלוס פרות בשיטה אותה הגה מהנדס בשם מיטלמן. על פי השיטה יעמדו הפרות על טפחות בטון באורך שלושה מטר ורוחב של 10 ס"מ בצורת טרפז המונחות מעל ברכה של בטון בעומק של 1.70 מטר. המטרה היתה שהפרות יטילו את הפרשותיהן לתוך הברכה כאשר מעת לעת נשאבות ההפרשות מן הברכה שאורכה הכולל היה 71 מטר. בקיצור: אמבטיית זבל נוזלי. לשיטה הזו, שפשתה בהרבה רפתות, היו יתרונות, אך מצד שני היא יצרה בעיה לרגליהן של הפרות, ולכן זכתה לכינוי הלא מחמיא "טפחותיתים". השיטה גרמה בעיות גם לרפתנים שרגליהן נתפסו בין הטפחות; כך למשל מרי, מתנדבת מחו"ל, שרגלה נתפסה בטפחה שבורה והיה קושי לשחררה. בעיה נוספת היתה בעת ייחום הפרות, שכן הן לא קפצו בגלל כאבים ברגליהן. לאור המצב, החליט **אורי קרפ**, שניהל את הרפת בשנות השמונים, לסתום ולכסות את הטפחות ולבנות לפרות סככת רביצה רכה, ואז הושם על הטפחות ניילון עבה ועליו חצץ, רשת ברזל ושכבת בטון של 10 ס"מ.

האם הזבל הנוזלי שכוסה לעד אכן 'נעלם'? זאת נדע רק לאחר שיוכשרו המגרשים הסמוכים אל בריכת השחיה".

תודה לכל הרקדנים והרקדניות שרקדו כל כך יפה. תודה לכל הקריינים והוריהם. תודה לדובי שושני ולרנה הוימן. תודה לאוֹן ראובני ולבני הנוער על הקמת הבמה ותודה מיוחדת לעודד רווה ולאור ספיבק על עזרה בסידור הכיסאות. למשפחת שוחט על ההגברה, לגל מלמוד שתמיד נכון לסייע ולעזור וכמובן **לדודו פונדק** שתמיד מוכן לעזור ולסייע בטקס משמעותי זה.

הארועים הקרובים:

בירה ונשירה

חג החנוכה

ארוע לסיום שנת 2022

וברקע, סידור מחסן התרבות

מוזמנים לפנות אלי ולהצטרף לאחד מהצוותים כדי שנצליח לייצר אירועים שנוגעים בכולכם.

חשובה מאד השתתפותכם בצוותים - הן בחגים והן באירועי התרבות השונים. ההטרוגניות והבעת הדעה בצוותי החשיבה (מעבר לעזרה התפעולית) היא משמעותית ליצירת אירוע רלוונטי שמצד אחד שומר על מסורת ומצד שני מחדש בהתאם לצרכים ולקהילה המשתנה.

תודה רבה - המשך שנה מציננת

מאיה אלטר (הראויה לכל שבח-א.ר.)

יוֹבֵל לגרעין "אשד" - יום שישי 21/10/2022

קינחנו את היום במפגש בארכיון, שחומרים ממנו שנשמרו מאז היו הבסיס למצגות ותמונות שהקרנו במהלך המפגש (תודה לשאול ינאי), שתלנו עץ באובב (תודה לדובי שושני), הטמנו פתקי הודיה ותפילה לאשדות בבקבוק חתום לימים שיבואו והתיישבנו לשיר את "אני מאמין" (שחקי שחקי) על ספסל המתכת והאבן, הכסא והשולחן שלצידו, מעשה ידי האמן אברהמיק חזן (תודה).

במועדון בית קרפ שרנו את שירי הנח"ל עפ"י תקופות השירות שלנו בהובלה מרגשת של שרה"ל שרון (תודה) ויצאנו במחולות. קבלנו יחד את פני השבת ושוחחנו על זיכרון ושכחה. קיימנו מעגל של זיכרון אסוציאטיבי שהעמיק פנימה ללב. וכמובן שבענו ולקחנו זמן לעצמנו לשיחות בין אישיות לאיחוי בין הזמנים.

כתבו חברים אל הלילה והבקר שלמחרת: "הגעתי הביתה. חוט של עצב. לעולם לא נהיה כפי שהיינו בתקופה המעצבת הזו. אני שמחה שהיינו ביחד בתהליך הזה, בקפסולה הקטנה שלנו...יש בזה שמחה. אהובים".

וענתה חברה אחרת:

"מחוייטת לחוט שנשזר ומודה על אירוח מושלם עם חבורה נפלאה שיודעת לשלב שיח תרבותי ברבדים שונים עם התבוננות לעומקם של זכרונות ומשמעותם בהווה".

"אולי לא נהיה כפי שהיינו, אך יתכן שהמפגש שיצרנו יעצב במעלה או שתיים את המחשבה על העתיד...ימים (או שנים) יגידו.."

"התרגשתי!! גם הלילה וגם הבוקר עולים זכרונות ומחשבות בעקבות המפגש! שמחתי לפגוש את כולכם ולשמע מחלק מכם מעט על חייכם! אכן המפגש איפשר להביט שוב על העבר בעיניים של היום ולעבד רגשות"

"מפגש מרגש במיוחד, מעניין ומושקע. ולכולכם על שאפשרתם לחזור בשעון הזמן לאירועים

יום שישי ה-21/10/2022 (ממש 50 שנה מיום הכרזת הגרעין ברמת סירין) נפגשנו 22 מקרב 32 חברי גרעין שהגיעו נרגשים כמעט כמו ביום הראשון להגעתם לאשדות ב-1/9/72.

היום תוכנן כך שיעורר זיכרון, יחייה אותו ויגרום לאנשים לבחון את המשמעות של הזיכרון בהמשך חייהם עד כה.

לשם כך פגשנו נופים, מקומות, אתרים, אנשים באשדות ובסביבתה. לשם כך עיבדנו את הזיכרונות ביחד בצורה מונחית ומשתפת.

כך, סיירנו ב'דרך אבנר' (תודה לשאול אלתר) ל"הרחבה", לאנדרטה ומשם לנהריים (תודה לאבנר רון). סיירנו רגלית בנתיבי הזמן בשבילי הקיבוץ. פגשנו מקומות ששינו פניהם, ירדנו אל נבכי זיכרונותינו, עבור דרך מבנה הקומותיים בו מתגוררים התאילנדים שמאכלסים את "מחסן הבגדים שלנו אצל פולה מלמוד ועדנה קורן, " אל "בית החולים" ו"בית הרופא" – מגורינו בשל"ת המוקדם, ואל נהרא מקום המועדון שלנו בו קיימנו את אסיפות הגרעין הסוערות בהן הכרענו גורלות (מי לאחוזים ומי להדרכה ועל מי נלחמים שיישאר איתנו). הכל בליווי מסור ומתבונן של שאול שימרון המקשר האהוב והמוערך שלנו ואמנון גלעד המדריך.

יובל לגרעין 'אשד' - סוף...

מתוך פרוטוקול ישיבת הנהלת מועצת עמה"י שהתקיימה בחודש ספטמבר האחרון.

ותהליכים שעיצבו את כולנו (משהו כמו האדם אינו אלא תבנית נוף מולדתו)".

יהודה עמיחי. בחי, בחי

מתוך: פתוח סגור פתוח.

העולם מלא זכירה ושכחה

כמו ים ויבשה. לפעמים הזיכרון

הוא היבשה המוצקת והקיימת

ולפעמים הזיכרון הוא הים שמכסה הכל

כמו במבול, והשכחה היא יבשה מצילה כמו אררט.

באשדות נשארנו לבנות את חיינו כאן: עפרה וקותי, שרהלה ודורון. היו עימנו כאן: רות ורון זקצר, שושו ותרזה נתן. כל החברים-כולם, תארו את מקומה של אשדות והגרעין בחייהם, כגורם מעצב שהשליך על החיים שלהם.

התחושה של כולנו היתה שהיינו חשובים לאשדות.

עפרה ודורון

עידן מעדכן את חברי ההנהלה שאתגרי מערכת החינוך הם מאוד גדולים ויהיו להם משמעויות כלכליות כבדות משקל.

יאיר ילובסקי, מנהל מחלקת חינוך נוער וספורט, מציג שישנם שלושה אתגרים עיקריים בתחום הבינוי: הראשון, ביה"ס "אפיקי ירדן", אשר המבנים שלו הוכרזו כמסוכנים. משרד החינוך החליט שלא לבצע חיזוק מבנים והודיע על סגירת ביה"ס הקיים ותכנון בניית ביה"ס חדש. נבדקו מספר אפשרויות למיקומו החדש של ביה"ס שיבנה, ובסופו של דבר הקיבוצים בית-זרע ושער-הגולן החליטו להעביר את שטח "בקעת כנרת" לטובת מבני חינוך למועצה. לאור הדחיפות והסכנה הקיימת, המועצה פועלת להעברה מהירה של השטח לטובתה. השני, ביה"ס תיכון "דרכא בית ירח", כרגע בשלב התנעת תהליך קבלת פרוגרמה לבינוי כיתות במקום המבנים שנפסלו. השלישי, ביה"ס היסודי אנתרופוסופי "בית המעיין", אשר נמצא כרגע במיקום זמני. משרד החינוך אישר הקמת קריית חינוך אנתרופוסופית (א'-י"ב) בשטח ברשות המועצה. כרגע נבחנות חלופות למציאת שטח בצפון הכנרת. בנוסף, ביה"ס למחוננים נמצא במכללה במבנה ישן, ולגביו התקבלה פרוגרמה ממשרד החינוך.

עידן מסכם - בשנים הקרובות המועצה תצטרך להיכנס למס' פרויקטים לבינוי מבני חינוך כאשר כל הפרויקטים בעדיפות גבוהה

העביר: שאול אלטר

הרף עין

גפן, זאטוטים זבי חוטם, פתי-בר גטניו מתקפל אל קרקעית כוס תה מפלסטיק.

ואנחנו כולנו ביחד נופלים לשנת צהריים, חסרת דאגה ללא מבט ההורים, פשוטי איברים סחוטים אחרי עבודה במתיקות עם deep purple. ג'ימס טיילור, אסיפות, ויכוחים ערכיים, לאונרד כהן, הווי, 'על המחנה נדלק ירח' והעגורים, אהבות ראשונות, תרבות עצמית וכמיהה למשהו. למישהו.

הניסיון ליצור יחד גן עדן אחיד יכול להוביל לעיתים לגהנומים קטנים או גדולים. שפטנו את היחיד המתמרד, הוקענו את החשיבה מחוץ למסגרת, הכרחנו חברים לעבוד במקומות לא מספקים, ירינו במבט בחברים שלא השתתפו באסיפה, לא נתנו קול תומך לחיזוק היחיד בקבוצה. שלחנו חברים לאחוזים ולא ראינו במ את השברים. יחד עם זה הקמנו תא חיים שונה, משמח.

בהיאחזות התערבבנו עם אחרים אבל נשארנו כמו משפחה עם שם, **אשד**. שלטון עצמי עם חצילים ושעשועי צבא, ושם על ההר המופלא הצופה לירדן באוקטובר 73 צנחנו. מציאות ואובדן.

האדמה שדרכנו עליה באמון מלא התפוררה. ישבתי בחדר קשר ביום כיפור בשעה שתיים בצהריים. משכתי כבלים מפה' משם, משהו קורה, משהו רע קורה. מצ"א מצ"א. חברים מבית ספר, תנועה, נעלמו בנך נהי שעלה לשמיים ולא הבנו כלום באותו זמן. אחרי שנים, מי מאתנו התעורר לצלקת נפשית שלא הבחנו בה בזמן אמת.

הבנים שלנו התלוננו שהבנות לא כותבות ומעודדות מספיק את הבנים הנחלאווים, שבתוך יום הפכו לשריונרים. נשימה שקטה, **מקריאות גורלית**. תאריך הגיוס, בחירת המסלול של חברים בהליכה לגרעין, הצילה את חייהם. שמיכת הדחקה כיסתה את פנינו עד היקיצה, איש איש במועדו.

באנו ממקומות שונים להתלכד לגרעין שבו די. אנ. איי. של משפחות מגוונות. אלה שבאו משם ואלו מוותיקי הארץ. מצעי גידול ושורשים נפרדים. המאחד היה - חינוך בתנועת נוער הצופים ומערכת חינוך אחידה וברורה מאוד, על מנת לגדל דור תורם ונאמן למדינה החדשה.

התאספנו, בני מהגרים, ניצולים, צברים משיכונים, עיירת פיתוח, יפו, נתניה, מפה ומשם, כדי להיות פתח תקווה- אנחנו שנולדנו בעשור הראשון למדינה. נושאים עיניים לחדש, לנכון, לצודק- הגענו לקיבוץ.

בשנים אלה, כך אומרים ההיסטוריונים כבר נתגלו סדקים בחברה הקיבוצית. לנו העירונים, המקום היה כ-גן עדן ומה שהיה עלינו לעשות הוא להקים אותנו- הפרטים היחידים, מלאי ההורמונים- לתא קיבוצי קטן, עם כל הערכים: מוסדות, תקנונים, אחריות, עבודה והפרייה הדדית. להפוך מ- אני מעורפל להיות אנחנו.

שאלת הקיום העקרונית בגיל 18 היתה- מי אני בעולם. למה אני, מי אתה ומה עם הסערות המסתובבות בגוף הפרטי, בנפש? ולמה דווקא עכשיו כן לתנועה, למה להיות בעדר, בזרם?

עבודת החיבור בין הפרטים לגרעין עוברת בכל קשת הרגשות האנושיים: קנאה, אהבה, דחייה, אכזריות, חיפוש משמעות, שייכות, חומרים מהם עשוי אדם.

מאז מכנסי החאקי והעניבה רציתי להיות אנחנו. חלמתי על חוות העלמות בכנרת, רציתי להיות שחפנית רומנטית מתנפצת על אהבה בחוף ובקולקטיב. בקיצור: כל שירי המולדת, הסרטים, ספרים שאכלתי. עידן אינפנטילי, הכרחי לחלום ולתום.

משדה הבור של שיכונים, לצמח אל הטבע, בקיבוץ, להיות בתוכו, חלק אורגני ממנו. הכרות עם המזרח, אור שחר כחול בשורות המטע, להזיע בפרודוקטיביות עם חליבת עץ הזית אל שק קשור בחלציים. אהבתי את האדמה, את אמא אדמה, וגם את אבא אדמה, את זה האוחז במגל ורוח מבדרת בלוריתו. אהבתי את הארץ ותנובתה בהתמסרות כמעט ארוטית, והבתי תמרים מאדימים, רחש עלי בננה יבשים עוללי

הרף עין - סוף

מזל טוב !
לאנוי אלתר אהודת הבת - רונה
ארחא'ה וסאל אלתר אהודת הנכדה
מזל טוב לכל המשפחה!

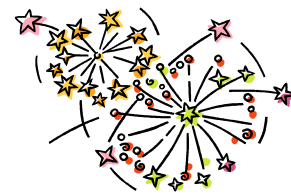

מזל טוב !
לאלי ורן מימנוי
אהודת הבת -
אצטי ודוד אלתר אהודת הנכדה
מזל טוב לכל המשפחה!

השתחררנו בחיים לחיים. הכל פתוח. איש, אישה. צעירים נושאים משאות על כתף אחת וקופסת אוצרות בשניה, בהחלטות אישיות, גורליות ובויתורים. חברים וחברות לשותפות, לחברות למשברים פנו לדרכם, ואין יודע ממש מה בלבבם, ומה המשכם.

50 שנה. פאקינג חצי מאה, מתכנסים לזמן קצר היום. ההיסטוריה אינה מסופרת דרך מבט אחד ואחיד, אלא כינוס של נקודות פקחות ועיוורות; שרק ביחד, בעדות משותפת, ניתן להכריז "גם כך היינו".

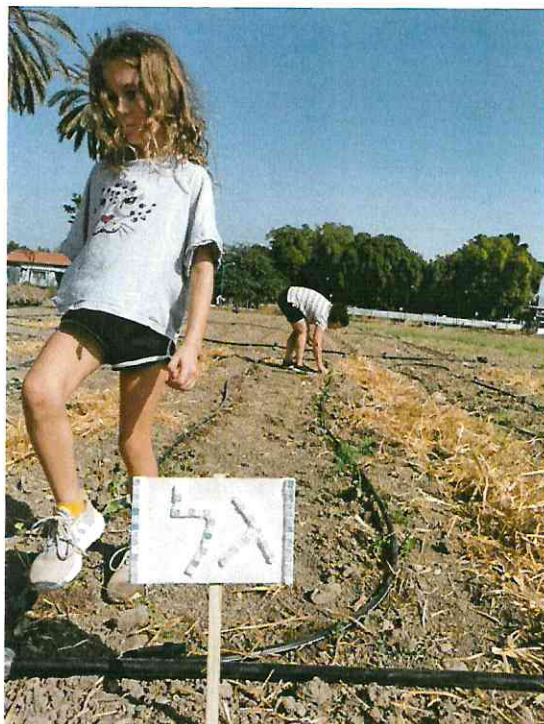
רות זקצר (חברת גרעין 'אשד')

מזל טוב!
איוסי זולטי במאאות לו 80 שנה
הרבה בריאות ואושר!
בית אשדות!

ירקות של חורף

**"אדמה יבשה לא הייתי מפלל שיהיה שוב ירוק
בין התלמים" (ערן צור)**

התלמים נחרשו באדמה והגיע רגע השתילה בגינת הירק הקהילתית.

בשבת האחרונה החלום הפך להתחלה של מציאות, ובאדמה היבשה ליד עץ הפיקוס המרשים, נשתלו שתילי ירקות ראשונים המותאמים לעונת החורף.

המשפחות שנרשמו לפרויקט הגיעו אל מרחבי השדה והתרגשות הייתה גדולה.

לכל משפחה יש ערוגה משלה, אשר תחומה במרחב אישי ומסומנת על ידי שלטים שהוכנו מבעוד מועד בהדרכתה של סמדר ינאי.

יחד עם זאת, פרויקט הגינה הקהילתית רואה עצמו כהתחלה של דרך, בה הקהילה שלנו חוזרת לשורשים ולאדמה, ולכן הוכנו גם חלקות שיתופיות אשר הציבור הרחב מוזמן להגיע ולעזור בתחזוקתן וליהנות מהיבול.

שמחים ונרגשים לספר לכם ששיתופי פעולה נרקמים להם וגם "כישורי החיים" ובית הספר "מול גלעד" יקחו חלק בעשייה המבורכת שתהפוך גם לקשרי חינוך וערכים.

בינתיים תיהנו מהתמונות ומוזמנים להגיע ולהתפעל.

צוות הגינה: שאול ורוחלה אלטר, ליבי גולן, אורן ברגר, ארנון בן נאים ועמרי מנטל.

**"ואתה משתומם, ואתה מתפלא, ואתה מגלה,
ואתה מתמלא..."**

(ערן צור)

כתבה: שיר לבנון, צילמה: ליבי גולן

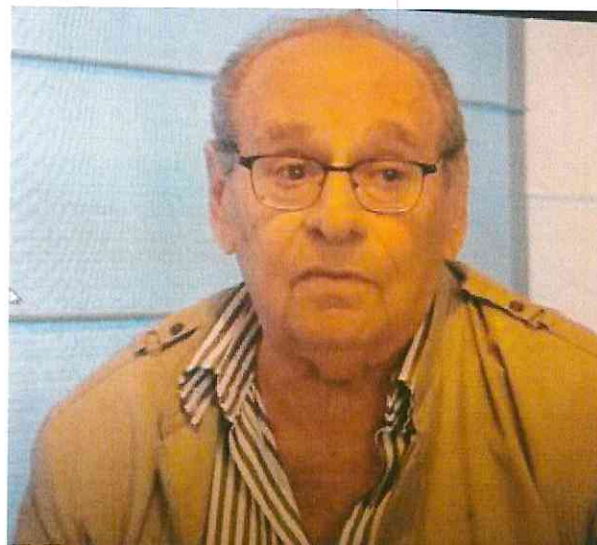
משה אריאלי ז"ל

ממאפיית אשדות, הזכירו למשה את התקופה ההיא. בשנת 1947 בהיותו בן 12 וחצי, עלה משה ארצה בידי עליית הנוער ויחד עם אחותו, נשלח לקיבוץ אלונים, שם אומץ על ידי משפחת בלנרו, (יוצאי רומניה) אצלם קיבל שורת ערכים שהפכו נר לרגליו והשפיעו לא מעט על המשך חייו. מגיל 12 וחצי עד 16 שהה באלונים, ואלה לדבריו היו השנים המכוננות שציידו אותו בארגז כלים להמשך חייו. "מה שקיבלתי באלונים" אמר אריאלי ליונתן, "עיצב את התודעה שאנחנו עם בתקומה ושהפרט מבטל את עצמו אל מול הכלל-זו היתה רוח התקופה- ומכאן התחדד הצורך שלי לתרום כמה שיותר למען המדינה". עם סיום לימודיו באלונים הצטרף אל הוריו שעלו ארצה ב-1951 והתגוררו בעכו, שם למד נגרות ואף סייע בפרנסת המשפחה. בהמשך התגייס לצה"ל (חיל הקשר) שם פגש חיילת בשם נועה, בת אשדות, שבהמשך הפכה לרעייתו ואם ארבעת ילדי, והגיע לאשדות.

לאחר הפילוג עבד משה בעבודות חקלאיות שונות, ואחר כך נשלח על יד הקיבוץ ללמוד חינוך והוראה, בסיומם הפך מורה ומחנך של שתי חברות נוער אשדותיות מכיתה ט' ועד י"ב. "אחת הסיבות שהניעו אותי לצאת ללמוד", סיפר אריאלי "היתה השאיפה לטפל בנוער במצוקה, כהמשך ישיר של מה שחוויתי, כמי שחי סביבה עוינת בה חיים ומוות דרים בכפיפה אחת".

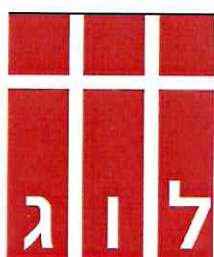
כישוריו החברתיים של אריאלי הובילו אותי לשמש מזכיר קיבוץ בשנות מלחמת ההתשה הרגישות, כאשר אשדות איחוד סופגת תשעה הרוגים אזרחים- יותר מכל קיבוץ אחר. בהמשך התגלה כאיש ניהול מוכשר, היה מנהלו הראשון של 'לוג' משך 3 קדנציות והמשיך בעשייה עד שנותיו האחרונות. משה נפטר ב-13 נובמבר 2016 בגיל 83.

ערך: אבנרון

מסכת יום כיפור (באחריות ברוריה ולירון) שהולכת ומשתבחת עם השנים, מביאה (לעיתים בהרחבת יתר לטעמי) את סיפוריהם של חברים שאינם עוד עימנו, חלקם במסגרת ראיונות וידאו מרתקים (כמו זה של אורי שיפר, האחד והיחיד) וחלקם וידויים אישיים מפי בני משפחה או חברים של הנפטר. בקלטת וידאו ערוכה, מתוך חומר גלם של כשעתיים, סיפר משה אריאלי ז"ל ליונתן אלטר את קורותיו למן היותו ילד בתקופת השואה ועד שנותיו האחרונות באשדות. מאחר ומסיבות טכניות, חלק מהחומר היה קשה לפענח ולהבנה, מצאנו לנכון להביאו כאן כלשונו עם קיצורים מתבקשים.

מרצלו (צלו) לייבוץ שעוברת מאוחר יוצר את שמו למשה אריאלי, נולד ביוני 1933 בצפון מזרח רומניה בבית צמוד קרקע בעיר בוטושאן שבהרי קרפטים - אזור מושלג השרוי חצי שנה בלובן. בן זקונים לאברהם, סנדלר במקצועו וגבאי בית הכנסת, ולשרה - עקרת בית. היתה לו אחות מבוגרת ממנו ואחות נוספת שנפטרה בילדותה. המצב הכלכלי היה סביר. בשנה בה נולד משה, עלה היטלר לשלטון, כשהיה בן 6, פלשה גרמניה לרומניה ולכן את כיתה א' למד בבית הכנסת. למרות המלחמה, רוב היהודים נותרו בבתיהם, אך התהלכו עם טלאי צהוב על חולצתם ועוצר הוכרז משעה מסויימת. ככל שהתמשכה המלחמה, מתאר משה, גבר העוני והרעב, ואביו, מפרנסה היחיד של המשפחה, נשלח לעבודת כפיה עבור הגרמנים. ריחות של לחם טרי שבקעו

אני והקלפי

הכל התנהל כשורה עד שהגיע רופא השיניים של הבסיס שהודיע שלא מעניין אותו החוק, והוא פשוט לא ילקק את המעטפה, ואם זה כל-כך חשוב, אז הוא ישמח שמישהו מחברי הוועדה יעשה זאת במקומו. הוא היה כל-כך נחרץ בדבריו שאף אחד מאיתנו כולל "פרחי הטייס" החביבים שהיו איתנו, לא שאלו שאלות ולא התווכחו איתו, אבל מאידך אף אחד לא רצה ללקק את המעטפה של רופא השיניים. נו, אז ברור לגמרי שעמליה, שבטוחה שהעולם יכול להתמוטט אם מעטפה אחת לא תהיה סגורה, התנדבה ללקק את המעטפה כדי שהעולם יוכל להמשיך לסוב על צירו, ואגב הטעם של החומר שאותו צריך היה ללקק היה איום ונורא. רק אח"כ עלה בדעתי שאפשר היה לקחת צלוחית מים, להרטיב את האצבע ואת המעטפה, וזה גם יהיה בסדר גמור.

כאשר סוף - סוף יכולנו לסגור את הקלפי, הסתבר שכולנו צריכים לעלות עכשיו על המשאית הצבאית שעליה כבר מונחת הקלפי, ולנסוע איתה לתל-אביב, למרכז שבו נספרו כל קלפיות החיילים. לאחר כמה שעות בהן פתחנו את המעטפות וספרנו, חזרנו בשלום לבסיס והארץ שקטה לעוד 4 שנים.

בבחירות הבאות כבר הייתי אזרחית, ומכיוון שידעו שהייתי חברה בועדת קלפי בצבא, וכביכול יש לי נסיון, החליטו שאהיה שוב, הפעם כחברת הקיבוץ. מאז הייתי המון פעמים חברת ועדת קלפי במערכות בחירות לכנסת, למפלגה וגם לקלפי הקיבוצית שלנו, כולל כשהחליטו שלא מספיק טוב 'רק' להרים אצבע, וחברים רוצים "הצבעה חשאית בקלפי". בסיכום: אם פעם חשבתי שזה "כבוד גדול", היום זה נראה לי קדנוד רציני, וטוב שאני כבר משוחררת מהכבוד הזה. אני גם מקווה, כמו רובנו, שלא נצטרך להצביע שוב בקרוב. כי זה כבר מתיש. ואסיים במשפטים הידועים. "כל קול קובע – תצביע ותשפיע !!!"

עמליה דיין בת-ארי

הגיוס שלי לצה"ל, שכל-כך חיקיתי לו, חל בדיוק ביום הולדתי ה-18. נסענו מאשדות ללשכת הגיוס בטבריה רוב הבנות של חברת הנוער "מענית" (שצביקה זקצר היה המדריך ואביבה ניב המטפלת). יחד איתנו נסעו גם חלק מבנות-המשק של אותה שכבת גיל, איתן היינו בידידות צמודה. לאחר החיול בבקו"ם של תל-השומר הוסענו לבה"ד 12 ל-ארבעה שבועות של תרגולים שונים, כולל מטווחים ברובה צ'כי, זחילה, מעבר מכשולים, אומדן מרחקים, ריצות וכיבוש גבעות החול שע"י חדרה. ואז הגענו ל"מסדר הדמעות" שבו הודיעו לנו לאיזה חיל או בסיס נעבור.

זה היה מסדר עצוב, ללא השתתפות הורים, הדמעות היו רבות, כי מי שבקשה דבר מסוים ולא קיבלה, או אחת שהודיעו לה שהיא מסופחת למשטרה הצבאית זה היה מחזה קורע לב. לי הודיעו שאהיה בקורס קשר בבה"ד 7 שמעבר לכביש של סרפנד (צריפין) ונורא שמחתי, כי אחרי שהייתי בגדנ"ע-קשר בנעורי, נורא רציתי ללמוד מורס. יחד איתי היתה גם חנה'לה נייטר שמיטתה היתה סמוכה לשלי במשך חודש הטירונות וכמובן גם בשבוע האימונים המפרכים של "כיבוש" גבעת-אולגה. לאחר חודש נוסף הגעתי סוף-סוף לבסיס חיל אויר. איני זוכרת לאיזו כנסת היו צריכים להצביע, אבל הופתעתי מאוד כשנאמר לי שאני אהיה בועדת הקלפי של בסיס רמת-דוד. קיבלתי יחד עם שאר חברי הקלפי את ההוראות, מה עלינו לעשות ואיך לנהוג, ואח"כ ישבנו חברי הוועדה באולם שבו היתה מונחת הקלפי ליד שולחן ארוך מאוד. סידרנו הכל לפי כל הכללים וקיבלנו במאור פנים את החיילים והמפקדים שהגיעו להצביע. עוד אמרו לנו שנקפיד שכולם יסגרו היטב את המעטפות על ידי ליקוק החלק הדביק, ואז לסגור היטב.

יהדות במבחן המציאות

בעקבות "היהדות שלי/שלנו"? מאת יונתן אלתר בעלון האחרון

מודה שחשתי אי נוחות ואפילו כאב מהאופן שבו בחרת, יונתן, להגדיר את עצמך כיהודי לא מספיק טוב ביחס ליהודי הדתי-אורתודוקסי. הגדרות מטבען, כמו סלוגנים, מסוגלות לצמצם ולתייג ובעיקר להתקבע ולהיקלט בקלות ולעיתים אף ביעילות כנגד נשוא ההגדרה. כך לדוגמה המונח "עגלה ריקה" שהעלה "החזון איש" רבי אברהם ישעיהו קרליץ בפני דוד בן גוריון, לשאלתו של האחרון "כיצד יוכלו יהודים דתיים וחילוניים לחיות יחדיו, הרי אלה יהודים ואלה יהודים". החזון איש השיב לו במשל שמקורו בתלמוד הבבלי לפיו כאשר נפגשים בדרך שני גמלים זה מול זה, כאשר על גב האחד משא כבד וגב הגמל ממולו ללא משא, הגמל ללא המשא חייב לפנות את הדרך לגמל עם המשא הכבד. הוא הסביר שיהודים דתיים נושאים בעול המצוות שהוא כבד, שזו לדבריו העגלה המלאה העיקרית והנחשבת, כנגד העגלה הריקה של החילונים. בן גוריון לא אהב את משל "העגלה הריקה" ושאל בזעם "ומצוות יישוב הארץ אינה מצווה? ומה עושים הבחורים שאתם כל כך מתנגדים להם, והם יושבים על הגבולות ושומרים עליכם, האין זו מצווה? החזון איש השיב מייד בציטוט מתהילים קכ"ז פסוק א: "לא יבנה בית שוא עמלו בונו בו אם ה' לא ישמור עיר שוא שקד שומר" המחלוקת נותרה בעינה.

היהדות שלנו היא תרבות עשירה שנשענת על מקורות כתובים רבים מתקופות שונות ומאזורים שונים בעולם שהשאירו לנו חכמים יהודים סקרנים, ידענים וחוקרים. היהדות שלנו יונקת מהם את המתאים והמעשיר לחיי היומיום. נכון, אנחנו לא יכולים להצטרף לתפילות בעל פה שנאמרות בכל מיני מועדים ואירועים במחזור החיים שלנו, לא יודעים בעל פה את הפסוקים לפי אותיות, אנחנו כן יודעים במידה ואנחנו מחליטים שנחוץ וחשוב לנו, לקרוא ולהעמיק בטקסטים מהמקורות בלמידה משותפת פתוחה ולא מבהילה או מאיימת. אנחנו בעד היהדות שמלאה במחלוקות ובסתירות לשם שמיים, שאם אנחנו מעוניינים, נמצא בה נושאים ללימוד, לשיח לויכוח ולדיון משמעותיים בסופם נגבש דעה או ננקוט

(קטעים מתוך רשימתו של יונתן אלתר (עלון 1585) ותגובתה של עפרה פייקוב

יונתן: ...אני לא מצליח להשתחרר מההרגשה שהיהודים הדתיים הם יותר יהודים ממני. מרגיש שאני יהודי אבל אני לא מסוגל ללכת לבית כנסת, כי לא מתחבר לתפילות שלהם, לא אוהב את היחס של חלקם לערבים ועוד. אני נגד כפיה דתית וחומיניזם או סמוטריציזם, מאידך לא מרגיש שנוצרה דרך אחרת להיות יהודי. מרגיש שאני ובני משפחתי הולכים ונהיים דומים, למשל, לידידינו ההולנדים (שנחשבים נוצרים). לא מרגיש נוח עם החילוניות שלי ושל משפחתי ושל הרוב בארץ הזאת, אך רואה איך אצל רוב יהודי ישראל, השבת והחגים הפכו לארוחות חגיגות.

דרכה היהודית של הקהילה, מרגישה לי נכונה וטובה, אבל אני עוד לא מצליח לאמץ אותה לדת במובן של עקרונות ואורח חיים, ולכן גם לא מצליח להעביר את הרעיון לבני משפחתי ולחבריי הקרובים, וזה מתסכל.

דורון רוזנבלום, הָרָב החילוני בעמק הירדן, שיש בו כ- 15,000 תושבים, מתקשה לאסוף מניין לקבלות שבת ולאירועים הטובים שהוא מוביל, כשמנגד, בכל רחוב בעיר יש שני בית כנסת ובכל ערב שבת ציבור גדול בחולצות לבנות הולך אל בתי הכנסת, ואני שואל מה יש ביהדות הדתית שמצליחה למשוך אליה, ואל תנועת הנוער שלה, כה הרבה צעירים איכותיים ונוער משכיל.

עלינו לשאול עצמנו, מה עושה אותנו יהודים? איך אנחנו רוצים לחיות את היהדות שלנו? האם בכלל חשוב לנו להיות יהודים או שמא להסתפק בלהיות בני אדם?

היהדות שלנו!!!

יהדות במבחן המציאות – סוף

נר נשמה נובמבר

פדלוצקי	פישל	14.11.1941	כ"ד חשון תש"ב
לייבוויץ	גולדה	12.11.1942	ג' כסלו תשנ"ג
ענבי	יצחק	4.11.1951	ה' חשון תשי"ב
קרפ	זאב	20.11.1956	ט"ז כסלו תשי"ז
שוורץ	יחיאל	22.11.1956	י"ח כסלו תשי"ז
לפקוביץ	מיכל	15.11.1966	ב' כסלו תשכ"ז
ניב	אריה	12.11.1969	ב' כסלו תשל"א
פלג	טל	28.11.1969	י"ח כסלו תשל"ל
ברקאי	משה	18.11.1970	י"ט חשון תשל"א
וולודרסקי	שמעון	27.11.1971	ט' כסלו תשל"ב
גור	משה	12.11.1972	י"ב כסלו תשל"ג
זק	יעקב	8.11.1982	כ"ז חשון תשמ"ג
מלמוד	אורי	24.11.1982	ח' כסלו תשמ"ג
שניפר	אבישולם	6.11.1988	כ"ו חשון תשמ"ט
וקנין	שמעון	10.11.1995	י"ח חשון תשנ"ו
בן-יהודה	ציפורה	12.11.1996	כ"ט חשון תשנ"ז
שפירא	איילה	16.11.1996	ה' כסלו תשנ"ז
שיפר	נחום	28.11.1998	ט' כסלו תשנ"ט
פרצ'יק	דוד	30.11.2001	ט"ו כסלו תשס"ב
פז	צבי	17.11.2004	ד' כסלו תשס"ה
קפלן	שרה	18.11.2015	ו' כסלו תשע"ו
אריאלי	משה	12.11.2016	י"א חשון תשע"ז
אלתר	הדסה	11.11.2018	ג' כסלו תשע"ט
סולובר	ולרי	12.11.2018	ד' כסלו תשע"ט
דומב	שרה	26.11.2019	כ"ח חשון תש"פ

פרטים על כל אחד מהנפטרים ניתן לקרוא
באתר ההנצחה של אשדות איחוד
באינטרנט.

עמדה וגם נוכל להישאר חלוקים בדעותינו אך לא יריבים או אוייבים. אנחנו לא מעוניינים באיסורים ובחרמות, בהפחדות ובקללות, אנחנו בעד חיבורים ולא בעד אפליה והפרדה בין נשים לגברים, כפי שבחרו בשבילנו מבלי לשאול לדעתנו לקיים את בית הכנסת בקיבוץ שלנו. אנחנו חיים כאן את מחזור השנה היהודי במלואו, מותאם ומחובר להוויית חיינו כאן במדינת ישראל עם החיבור והיניקה מהשורשים היהודיים העמוקים בבחינת "כזה ראה וחדש". היהדות שלנו אינה חתומה וסטטית, היא מאפשרת לנו לפתוח בה צוהר ועוד צוהר ולחדור לתכניה כדי ללמוד ולהעמיק בה אם רק נרצה. בקיאות וידיעה בעל פה אינה עדות להעמקה או ליהדות נכונה וראויה יותר. לצערי לאחרונה בטלוויזיה ויותר מפעם אחת ובצורה בוטה פונים לאנשים בשאלה ישירה "אתה יהודי/ת"? אם כן, במה? זה מטריד, זה מדגים את עומק השבר והקרע שאנחנו נתונים בו.

אני חושבת שאתה יונתן יהודי שצריך לחוש ביטחון ביהדותו. בעיניי אתה אחד מתלמידיו של אהרון "אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". התורה שלך היא מימוש ישוב הארץ, הרי חז"ל ראו כמצווה ליישב את ארץ ישראל וקבעו שמצווה זו שקולה כנגד כל המצוות שבתורה. אתה חי מתמיד את מחזור השנה היהודי, אתה מגשים ערכים של נתינה ומעורבות משמעותית בחברה ע"י דוגמא אישית, הגעת לכל מקום שנראה היה לך שתוכל לסייע ולתרום בו. כדי שלא תחוש מבוכה, אני חושבת שכולנו כאן יהודים ממש בסדר.

יונתן,
אתה יהודי!

עפרה פייקוב

מערכת צפה לייצור אנרגיה סולארית (מהגדולות בארץ)

נחנכה בעמק הירדן

המים שלנו הייתה הראשונה בארץ לביצוע סולארי על מאגרי מים. מערכת זו מצטרפת למערכת שהוקמה לפני 4 שנים בבריכת אשדות ואנו צופים לה הצלחה רבה".

עופר ינאי, יו"ר חברת "נופר אנרגיה אמר כי בזכות החלוציות של אנשי עמק הירדן, הצלחנו להקים ביחד את המערכת הצפה הראשונה בישראל, והיום אנחנו חונכים מערכת גדולה פי כמה המוכיחה את היעילות הכלכלית, הסביבתית והאנרגטית של המערכות הסולאריות הצפות. תחום בו נופר היא המומחית והמובילה בישראל.

זהירות מין פולש

ציפור המאיינה המצויה פולשת למרפסות בתיים, צווחת בקולי קולות ועלולה להכחיד את הדוכיפת: אותה ציפור קטנה עם מקור צהוב שכולם רואים פתאום בכל מקום. זה התחיל בגלל ציפור אחת שברחה מכלוב בצפארי לפני 24 שנים

המאיינה היא ציפור קולנית בעלת הליכה גאוותנית וחסרת פחד. בעונת הקינון ובחורף היא מקיימת זוגיות מרשימה ומתקשה להתקיים באיזורים קרים, לכן היא מעדיפה איזורים חמים יותר כמו חצי האי ערב, טנריף, אוסטרליה וישראל. ניתן לזהותה בקלות על ידי כתם עור צהוב הממוקם סביב עיניה ובזמן התעופה ניתן להבחין בשני כתמים לבנים. היא פוגעת בעקביות בבתי גידול של ציפורים, באיזורים חקלאיים ומסוגלת לזהות במהירות בעלי חיים או בני אדם שיש להם כוונות זדוניות כלפיה.

ויקיפדיה

המערכת החדשה שנחנכה לאחרונה בעמק הירדן הוקמה בשותפות של אגודת המים האזורית וחברת 'נופר אנרגיה', וצפויה לייצר 7.6 מגה וואט

מימין לשמאל: עידן גרינבאום, ראש המועצה האזורית עמק הירדן, איתן ברושי, יו"ר מים לישראל, עודד שמיר, יו"ר אגודת המים עמק הירדן, רון יצחקי, מנכ"ל אגודת המים עמק הירדן, עופר ינאי, יו"ר "נופר אנרגיה", על רקע המערכת הצפה במאגר ירמוכים. צילום: אבי אריש

לפני כשבועיים נחנכה בעמק הירדן מערכת צפה לייצור אנרגיה סולארית במאגר 'ירמוכים', מהגדולות ביותר מסוג זה שקיימות בארץ. הטקס התקיים במעמד רון יצחקי מנכ"ל אגודת המים עמק הירדן, עופר ינאי יו"ר חברת "נופר אנרגיה", עידן גרינבאום, ראש המועצה האזורית עמק הירדן ואיתן ברושי, יו"ר ארגון "מים לישראל".

בניית מערכות סולאריות צפות על מים במאגרי חקלאות הן פתרון יעיל ומוכח בייצור חשמל, תוך שימוש באנרגיה ירוקה וצמצום התאידות המים במאגרים. ניצול שטח המים במאגר גורם לצמצום אידי המים במאגר ולניצול מקסימלי של שטח המים במאגר לייצור אנרגיה ירוקה, תוך מינימום פגיעה בשטחים ירוקים. מאגר ירמוכים נבנה על ידי אגודת המים עמק הירדן במסגרת הסכם השלום עם ירדן בשנת 1994 לטובת אגירת מי הירמוך, לצורך השקיה חקלאית והעברת מים לצבירה בכנרת והוא הגדול מבין מאגרי המים בעמק הירדן.

רון יצחקי, קיבוץ כנרת, מנכ"ל אגודת המים עמק הירדן, ציין ש-"אנחנו שמחים לחנוך את המערכת לייצור חשמל סולארי במאגר ירמוכים, אגודת

מי ומה באשדות

'המיני פיץ' בסמוך ל'מול גלעד', היה במקורו מגרש כדורסל עשוי בלאטות ששרת את קבוצת הכדורסל המקומית בשנות החמישים-שישים. לידו מצוי מבנה בטון ישן, מאוייר בצבעים חמים, ששימש בעבר חדר הלבשה של שחקני הקבוצה היריבה, ויש אומרים שבנות הטיפש-עשרה נהגו להציץ בהחבא במבושיהם של שחקני עבר מפורסמים כמו תני כהן-מינץ, שטרקמן ואחרים. ברבות הימים המקום נזנח, עד שלפני כמה שנים התאגדו מספר גופים כמו מועצה אזורית עמק הירדן, משרד החינוך ומשרד הפריפריה להקים על שרידי מגרש הבלאטות מתחם ספורט רב תחומי מיני פיץ, ובזכות אילן אליהו (מי אם לא הוא?) התארגנו 4 קבוצות נשים (בעיקר מאשדות מאוחד) שגילן הממוצע 40 ובשבת נערך טורניר בשיטת ליגה בנוכחות קהל מעודד, מזנון עשיר ובהשתתפות קבוצות העונות לשמות: אודם, יהלום שחור, אלמוגיות וברקת.

תוצאות הבחירות אצלנו:

יש עתיד: 170 קולות - 37.6 אחוז
עוצמה יהודית (בן גביר) 85 – 18 אחוז
עבודה 83
ליכוד 58
מרצ 29

גם לנו יש שמחת תורה משלנו. מאחדים את העם: ממתקים, מוזיקה, ספרי תורה מוזיקת רקע וכיפות. ארוע גדול. ילדים אוהבים את הקרנבל הזה, גם ראש המועצה ורבנים שותפים לו. הפקה ופרסום: ארנון גבאי

בגליל העליון, 300 מטר מעל פני הים חבוי הכפר המארוני ע'גר. אחרי שנים של חלוקה הכפר כולו בריבונות ישראל. תושבים עם תעודות זיהוי כחולות. כפר נאה ומטופח שאהבת המקום ניכרת בתושביו. ראש המועצה איש חביב על התושבים שרוצים בשלטונו ללא בחירות ולא הגבלת זמן. פארק שלום מטופח ומשולט, ניקיון מופתי, מסעדות בשפע. מעבר לנהר כפר לבנוני. אין איתו קשרים רואים עצמם ישראלים לכל דבר. מומלץ מאד.

מי ומה - המשך...

בצמרת. נבות (30) שסיים לימודי פסיכולוגיה, שיחק בעבר במספר קבוצות בליגת המשנה ונחשב כדורסלן בעל אינטליגנציית משחק גבוהה. אחיו, הלל ינאי, שמצליח אף הוא בשדה הכדורסל, אימן בשלוש השנים האחרונות קבוצות נערים מאזור המרכז, והשנה שב לאמן בעמק הירדן. יש הסבורים שאהבתם לכדורסל נובעת מכך שבהיותם נערים היו משכימים לצפות במשחקי הליגה הטובה בעולם.

לאחרונה גיליתי תופעה די מעצבנת. במגרש החניה הפונה לעבר הארכיון, ישנם שיחים שמאחוריהם מתגוללים דרך קבע פריטי לכלול שכל הנראה מושלכים על ידי נהגים או נוסעים שמתעצלים להביאם לפח הקרוב. אספתי שם בשבוע שעבר שני שקים גדולים עם פסולת, אבל התופעה נמשכת. מציע להציב בסמוך למגרש החניה פח אשפה בגודל בינוני עם שילוט מתאים והחתום מטה, אבנרון, מתחייב לרוקנו ככל שידרש.

כעאני אתי"א,
אני נאכר פלאורק
כל ההיסטוריה הדרך
פלא האמת והאהבה תמיד נישח.
היו צריצים ורזחיים
ולאשק זמן הס נראו
פלאתי מנוצחיים, אפלא הסוף,
הס תמיד נפלא.
תחשבו על זה – תמיד"

מהאטמה גנדי

עלון 1587

עריכה – אבנר רון
שער – ברכה פונדק
עימוד – אירית גל
צילום עלון – אתי רון

יום הבחירות שהיה רגוע ופסטורלי, עם טיפות גשם בודדות, הופר ברגע מסיבות שלא ניתן לפרטן כאן. ארוע קשה מאד שמחייב לקחים מידיים.

בית הכנסת 'אשדות יעקב' קיים למעלה מעשור וחצי, ומקהיל אליו אוכלוסיה של שומרי מסורת מאשדות רבתי בכל ימות השנה. שמענו על תופעות של 'שיימינג', גם משטרה היתה מעורבת פה ושם, אבל המקום פעיל ועובד יפה בדרך כלל. משני צידי הכניסה לבית בכנסת הוצבו עמודי ברזל עבים, לחסום את אלה המבקשים לחצות אותו, למעט קלנועיות. יש כאלה שמפריע להם שדרך ציבורית נחסמת והממסד לא ממחר להתערב.

לפני כשבוע שמעתי את שדר ערוץ 5 מכריז על כניסתו למגרש של נבות ינאי. היה זה במסגרת משחק כדורסל בליגת העל. כעבור מספר שניות הסתיים המשחק בניצחון ברור של הפועל ת"א, קבוצתו של ינאי החל מעונה זו. הפועל ת"א נמצאת כרגע במקום השני בליגה עם ארבעה נצחונות וללא הפסדים, ונראה שהשנה תכב